

Sygn. akt II CK 541/04

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Tadeusz Domińczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa K. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia Artykułów Elektrycznych "E(...)" w I. przeciwko R. R. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą "R(...)" w K.

o zapłatę 25.107,05 zł,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 16 marca 2005 r., kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 23 kwietnia 2004 r., sygn. akt X Ga 86/04,

oddala kasację i zasądza od powoda na rzecz pozwanego 1200 (tysiąc dwieście) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Ł. oddalił apelację powoda K. G. od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 grudnia 2003 r. oddalającego jego powództwo przeciwko R. R. o zapłatę. Sąd Okręgowy powołał się na następujące okoliczności stanu faktycznego sprawy, ustalone przez Sąd Rejonowy.

Pozwany zajmuje się sprzedażą samochodów, świadcząc zarazem usługi polegające na montażu w samochodach siatek lub płyt oddzielających przód i tył wnętrza samochodu, co pozwala zakwalifikować go jako ciężarowy. Powód złożył u pozwanego zamówienie na taki samochód w grudniu 1999 r. Przystępując do realizacji zamówienia powód nabył samochód m-ki Renault (za 69.450 zł) i zarejestrował go na swoje nazwisko w Starostwie Powiatowym w P. Po zamontowaniu urządzenia uzyskał zaświadczenie o przekwalifikowaniu pojazdu na ciężarowy. W dniu 23 grudnia 1999 r. strony zawarły umowę sprzedaży i powód przystąpił do wykorzystywania samochodu dla celów prowadzonej działalności gospodarczej, w związku z czym odliczył od należnego za miesiąc grudzień 1999 r. podatku uiszczoną sumę podatku VAT w wysokości 12.788 zł. W lipcu 2000 r. Urząd Skarbowy w I. zakwestionował to rozliczenie i wystąpił do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Starosty Powiatowego w P. o zarejestrowanie samochodu jako ciężarowo-specjalistycznego i wniosek ten został uwzględniony. W następstwie tego wymieniony Starosta unieważnił swoją decyzję, a ta została utrzymana w mocy przez Kolegium.

W styczniu 2001 r. powód poinformował pozwanego o zamiarze odstąpienia od umowy sprzedaży samochodu. W dniu 30 listopada 2001 r. natomiast wezwał go do zwrotu uiszczonych podatku VAT, na co pozwany nie przystał.

Ostateczną decyzją z dnia 3 marca 2003 r. SKO w K. stwierdziło nieważność dowodu rejestracyjnego wydanego pozwanemu. Urząd Skarbowy zaś obciążył powoda zaległością podatkową w wysokości 12.788 zł z odsetkami od niej w kwocie 10.174 zł i pozwany obie te sumy wpłacił.

Zarówno powód jak i pozwany zaskarżyli do Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczące ich decyzje Samorządowego Kolegium Odwoławczego, ale w dacie wyrokowania oczekiwane rozstrzygnięcia jeszcze nie zapadły.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu I instancji, iż pozwany nie ponosi odpowiedzialności za skutki wydanych decyzji administracyjnych, skoro sprzedał samochód w takim jego stanie, jaki był przedmiotem zamówienia powoda. Zwrócił przy tym uwagę na pismo Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 listopada 1999 r. wskazujące na możliwość przeróbek samochodów osobowych na ciężarowe i uznawanie tych zmian na podstawie dokumentu wystawionego przez stację diagnostyczną, bez konieczności uzyskania świadectwa homologacji. To zaś, że

o charakterze pojazdu decyduje świadectwo homologacji przesądził Sąd Najwyższy dopiero w późniejszym orzeczeniu z dnia 9 listopada 2001 r.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył powód powołując się na obie podstawy kasacyjne. Zarzucił, że z naruszeniem art. 479¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Rejonowy dopuścił dowód ze złożonego przez pozwanego zamówienia dopiero po zamknięciu rozprawy, przed dniem wyrokowania, wobec tego zamówienie to nie podlegało ocenie, a sąd drugiej instancji powinien tę okoliczność uwzględnić, skoro zarzut w tym względzie podniesiony został w apelacji. W ramach pierwszej podstawy kasacyjnej powód zarzucił naruszenie art. 471 k.c. wobec powoływania się na korespondencję między organem administracji państwowej a pozwanym, a tymczasem tylko decyzje administracyjne mogą stanowić podstawę roszczeń odszkodowawczych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustosunkowując się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia art. 479¹⁴ k.p.c. należy zauważyć, że w istocie jest on adresowany do sądu pierwszej instancji. Ponieważ kasacją zaskarżalny jest wyrok sądu drugiej instancji, rzeczą skarżącego było wskazanie, który przepis proceduralny sąd ten naruszył wadliwie oceniając skutki naruszenia powołanego przepisu przez Sąd Rejonowy. Już z tego tylko względu podniesiony w kasacji zarzut nie podlegał uwzględnieniu. Wymaga jednakże zauważenia, że już w pozwie wniesionym w trybie postępowania upominawczego powód wskazał na okoliczności faktyczne, które w jego przekonaniu uzasadniały wystąpienie z roszczeniem. Wskazał mianowicie m.in. na decyzję Starosty Inowrocławskiego z dnia 9 stycznia 2001 r. oraz decyzję samorządowego Kolegium Odwoławczego w B. z dnia 6 lutego 2001 r., które pozwoliły mu wyprowadzić wniosek, że nabył samochód osobowy a nie ciężarowy. Jeżeli wobec tego dopiero te późniejsze decyzje przesądziły o przeznaczeniu samochodu, to w dniu zawarcia umowy (23.XII.1999), wobec dotychczasowych doświadczeń, nie był nawet w stanie przewidzieć, że sprzedany powodowi samochód okaże się nie być samochodem ciężarowym, zwłaszcza że korzystał z zarejestrowania go już jako ciężarowego. Wynika z tego, że zarówno powód, jak i pozwany byli jednoznacznie zorientowani, jakiego rodzaju samochód jest przedmiotem sprzedaży, a powód był wolny od składania jakichkolwiek zapewnień w tym względzie. Ten właśnie moment jest decydujący dla oceny skutków zawartej przez strony umowy, a nie późniejsze zdarzenia, będące zresztą wyrazem niekompetencyjnej oceny powszechnego zjawiska przekwalifikowywania samochodów osobowych na ciężarowe, choćby w świetle pisma

Ministra Finansów z dnia 28 stycznia 2002 r. adresowanego do urzędów kontroli skarbowych i izb skarbowych, zalecającego uznawanie za dopuszczalne odliczanie przez podatników naliczonego podatku VAT z tytułu nabycia lub użytkowania samochodu osobowego przekształconego na ciężarowy, jeżeli stało się to przed 1 stycznia 2001 r.

Z tych wszystkich względów i na nasadzie art. 393¹² k.p.c. w zw. z art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2005 r. Nr 13, poz. 98) należało orzec jak w sentencji o kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 i 108 § 1 k.p.c.